

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkgdato: 24.10.2017

Versjon 7

revidert den: 08.11.2016

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

- **1.1 Produktidentifikator**
 - Handelsnavn: **LITOKROM STARLIKE (comp B)**
- **1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

 - **Bruk av stoffet/ tilberedning** Herder
- **1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**
 - **Produsent/leverandør:**
LITOKOL S.p.A.
Via G.Falcone, 13/1
42048 Rubiera (RE) - ITALY
Tel. +39 0522 626391 - Fax. +39 0522 620150
 - **Avdeling for nærmere informasjon:** LITOKOL S.p.A. - Email: laboratorio@litokol.it
- **1.4 Nødtelefonnummer**

NORGE - Giftinformasjonen (døgnåpen telefon)
Råd ved forgiftninger og forgiftningsfare +47 22591300

LITOKOL S.p.A.
Technical support: Tel. +39 0522 622852 (Monday - Friday: 8.30 -12.30 AM , 2.00 - 6.00 PM)

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

- **2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**
 - **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

Skin Irrit. 2 H315 Irriterer huden.
Eye Irrit. 2 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
Skin Sens. 1 H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
- **2.2 Merkingselementer**
 - **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008** Substansen er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.
 - **Farepiktogrammer**

GHS07

- **Varselord** Advarsel
- **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**
3,6,9-triazaundecan-1,11-diamin
- **Faresetninger**

H315 Irriterer huden.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
- **Sikkerhetssetninger**

P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P264 Vask grundig etter bruk.
P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye vann.
P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P333+P313 Dersom det forekommer hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp.
P501 Innholdet / emballasjen skal avhendes i henhold til de lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.
- **2.3 Andre farer**
 - **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
 - **PBT:** Ikke brukbar.
 - **vPvB:** Ikke brukbar.

(fortsatt på side 2)

NO

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 24.10.2017

Versjon 7

revidert den: 08.11.2016

Handelsnavn: LITROCHROM STARLIKE (comp B)

(fortsatt fra side 1)

Avsnitt 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Stoffblandinger

· **Beskrivelse:** Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

· Farlige innholdsstoffer:

CAS: 68951-85-9	Fatty acids, tall-oil, polymers with bisphenol A, diethylenetriamine, epichlorohydrin and tetraethylenepentamine ⚠ Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319	58-62%
CAS: 26950-63-0	triethylenetetramine, propoxylated ⚠ Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319	1-1,5%
CAS: 112-57-2 EINECS: 203-986-2 EF-nummer: 612-060-00-0 Registreringsnummer: 01-2119487290-37-XXXX	3,6,9-triazaundecan-1,11-diamin ⚠ Skin Corr. 1B, H314; ⚠ Aquatic Chronic 2, H411; ⚠ Acute Tox. 4, H302; Acute Tox. 4, H312; Skin Sens. 1, H317	1-1,5%

· **Ytterligere informasjoner:** Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

· **Generelle informasjoner:** Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.

· **Etter innånding:** Frisklufttilførsel, eventuelt kunstig åndedrett, varme. Ved fortsatt besvær må lege tilkalles.

· **Etter hudkontakt:** Vask straks med vann og sepe og skyll godt etterpå.

· **Etter øyekontakt:**

Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann. Ved fortsatt besvær tilkall lege.

· **Etter svelging:**

Skyll munnen og drikk rikelig med vann.

Ikke få pasienten til å kaste opp. Tilkall lege straks.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slukningsmidler

· **Egnede slukningsmidler:**

CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

5.3 Råd til brannmannskaper

· **Spesielt verneutstyr:**

Bær hel beskyttelsesdrakt.

Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.

Pust ikke inn eksplosjons- og branngasser.

· **Ytterligere informasjoner**

Beholdere som er utsatt for fare kjøles med vann i spredt stråle.

Utbrente rester og kontaminert slukningsvann må bortskaffes i.h.t. myndighetenes forskrifter.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.

La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Ta opp mekanisk.

Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).

Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

(fortsatt på side 3)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 24.10.2017

Versjon 7

revidert den: 08.11.2016

Handelsnavn: LITOCROM STARLIKE (comp B)

(fortsatt fra side 2)

- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og lagring

- **7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering**
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
Unngå aerosoldannelse.
· **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:** Ingen særlige tiltak nødvendig.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**
· **Lagring:**
· **Krav til lagerrom og beholdere:**
Lagres på et kjølig sted.
Må bare oppbevares i originalbeholdere.
· **Informasjoner om felles lagring:** Ikke nødvendig.
· **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:**
Beholderne oppbevares på et godt ventilert sted.
Hold beholderne tett tillukket.
Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.
- **7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg:** Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.

8.1 Kontrollparametere

- **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

CAS: 112-57-2 3,6,9-triazaundecan-1,11-diamin

WEEL (US)	Langtidsverdi: 5 mg/m ³ Skin; DSEN
-----------	--

· DNEL-verdier

CAS: 112-57-2 3,6,9-triazaundecan-1,11-diamin

Oral	DNEL / Long term exposure - Systemic effects	0,53 mg/Kg bw/d (general population)
	DNEL / Short term exposure - Systemic effects	26 mg/Kg (general population)
Dermal	DNEL / Long term exposure - Systemic effects	0,32 mg/Kg bw/d (general population)
		0,74 mg/Kg bw/d (workers)
Inhalativ	DNEL / Short term exposure - Local effects	1,29 mg/Kg (general population)
	DNEL / Long term exposure - Local effects	0,38 mg/m ³ (general population)
	DNEL / Short term exposure - Systemic effects	2071 mg/m ³ (general population) 6940 mg/m ³ (workers)

· PNEC-verdier

CAS: 112-57-2 3,6,9-triazaundecan-1,11-diamin

PNEC / aqua	0,0068 mg/l (freshwater)
	0,0068 mg/l (marine water)
PNEC / sediment	3,43 mg/Kg dw (freshwater)
	0,343 mg/Kg dw (marine water)
PNEC / soil	0,683 mg/Kg dw
PNEC / STP	9,73 mg/l (sewage treatment plant)

- **Ytterligere informasjoner:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

8.2 Eksponeringskontroll

- **Personlig verneutstyr:**
· **Generelle verne- og hygienetiltak:**
Ikke spis, drikk, røyk eller snus inn under arbeidet.
Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og forstoffer.
Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.
Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
Unngå berøring med øyne og hud.

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 24.10.2017

Versjon 7

revidert den: 08.11.2016

Handelsnavn: LITROCHROM STARLIKE (comp B)

(fortsatt fra side 3)

- **Åndedrettsvern:**
Åndedrettsbeskyttelse ved utilstrekkelig ventilasjon.
Korttidig filterapparat:
Filter B

- **Håndvern:**

Beskyttelseshansker

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.
Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

- **hanskemateriale**

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.

- **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

- **Øyevern:**

Tettsittende vernebrille

- **Kroppsværn:** Lett beskyttelsesdrakt

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

- **9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

- **alminnelige opplysninger**

- **Utseende:**

- **Form:** Væske
- **Farge:** Ravfarget
- **Lukt:** Aminlignende
- **Luktterskel:** Ikke bestemt.

- **pH-verdi:** Ikke bestemt.

- **Tilstandsendring**

- **Smeltepunkt/frysepunkt:** Ikke bestemt.
- **Startkokepunkt og kokeområde:** 200 °C

- **Flammepunkt:** 130 °C

- **Antennelighet (fast stoff, gass):** Ikke brukbar.

- **Antennelsestemperatur:**

- **Nedbrytingstemperatur:** Ikke bestemt.

- **Selvantennelsestemperatur:** Produktet er ikke selvantennelig.

- **Eksplorative egenskaper:** Produktet er ikke eksplosjonsfarlig.

- **Eksplasjonsgrenser:**

- **Nedre:** Ikke bestemt.
- **Øvre:** Ikke bestemt.

- **Damptrykk:** Ikke brukbar.

- **Tetthet ved 20 °C:** 0,98 g/cm³

- **Relativ tetthet:** Ikke bestemt.
- **Damptetthet:** Ikke bestemt.
- **Fordampingshastighet:** Ikke bestemt.

- **Løslighet i / blandbarhet med**

- **vann:** Ikke bestemt.

- **Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann:** Ikke bestemt.

- **Viskositet:**

- **Dynamisk:** Ikke bestemt.
- **Kinematisk:** Ikke bestemt.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 24.10.2017

Versjon 7

revidert den: 08.11.2016

Handelsnavn: LITROCHROM STARLIKE (comp B)

(fortsatt fra side 4)

· **Løsningsmiddelandel:**· **Andel faste stoffer:** 100,0 %· **9.2 Andre opplysninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.2 Kjemisk stabilitet**
 - **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:** Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Uforenlige materialer** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** Ingen farlige spaltningprodukt kjente.

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger**
 - **Akutt giftighet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

· **Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:****CAS: 26950-63-0 triethylenetetramine, propoxylated**

Oral LD50 4190 mg/kg (rat)

Dermal LD50 >2000 mg/kg (rabbit)

CAS: 112-57-2 3,6,9-triazaundecan-1,11-diamin

Oral LD50 2140 mg/kg (rat)

Dermal LD50 1260 mg/kg (rabbit)

- **Primær irritasjonsvirkning:**
 - **Hudetsing/hudirritasjon**
Irriterer huden.
 - **Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon**
Gir alvorlig øyeirritasjon.
- **Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt**
Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
 - **CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)**
 - **Arvestoffskadelig virkning på kjønnceller** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Kreftframkallende egenskap** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Reproduksjonstoksitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **STOT – enkelteksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **STOT – gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Aspirasjonsfare** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

- **12.1 Giftighet**
 - **Akvatisk toksisitet:**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

CAS: 112-57-2 3,6,9-triazaundecan-1,11-diamin

EC50 / 48h 24,1 mg/l (crustacea - Daphnia magna)

LC50 / 96h 420 mg/l (fish)

EC50 / 72h 2,1 mg/l (algae)

- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumuleringsevne** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
 - **Ytterligere økologiske informasjon:**
 - **Generelle informasjon:**
Vannfareklasse 2 (D) (Selvklassifisering): farlig for vann
Ikke la stoffet komme ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 24.10.2017

Versjon 7

revidert den: 08.11.2016

Handelsnavn: LITOCROM STARLIKE (comp B)

(fortsatt fra side 5)

Fare for drikkevann allerede ved utstrømning av små mengder i marken.

- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
 - **PBT:** Ikke brukbar.
 - **vPvB:** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadevirkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 13: Sluttbehandling

- **13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**
 - **Anbefaling:**
Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.
Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.
 - **Ikke rengjort emballasje:**
 - **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

Avsnitt 14: Transportopplysninger

· 14.1 FN-nummer · ADR, ADN, IMDG, IATA	bortfaller
· 14.2 FN-forsendelsesnavn · ADR, ADN, IMDG, IATA	bortfaller
· 14.3 Transportfareklasse(r) · ADR, ADN, IMDG, IATA · klasse	bortfaller
· 14.4 Emballasjegruppe · ADR, IMDG, IATA	bortfaller
· 14.5 Miljøfarer · Marine pollutant:	Nei
· 14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	Ikke brukbar.
· 14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	Ikke brukbar.
· UN "Model Regulation":	bortfaller

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

- **15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**
Regulation (EC) No 1907/2006 (REACH - Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals)
Regulation (EC) No 1272/2008 (CLP - Classification, Labelling and Packaging of substances and mixtures)
Compilation of Safety Data Sheet: Reg.UE n. 830/2015 (amending Reg.EC n.1907/2006, Annex II)
- **15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om egenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktmessig rettsforhold.

- **Relevante satser**
 - H302 Farlig ved svelging.
 - H312 Farlig ved hudkontakt.
 - H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
 - H315 Irriterer huden.
 - H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
 - H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
 - H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
- **Kontaktperson:** LITOKOL S.p.A.
- **Forkortelser og akronymer:**
 - REACH: Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals
 - CLP: Classification, Labelling and Packaging
 - ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
 - IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
 - IATA: International Air Transport Association

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 24.10.2017

Versjon 7

revidert den: 08.11.2016

Handelsnavn: LITOCROM STARLIKE (comp B)

(fortsatt fra side 6)

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)
PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent
PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative
Acute Tox. 4: Akutt giftighet – Kategori 4
Skin Corr. 1B: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 1B
Skin Irrit. 2: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 2
Eye Irrit. 2: Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon – Kategori 2
Skin Sens. 1: Hudsensibilisering – Kategori 1
Aquatic Chronic 2: Farlig for vannmiljøet - langsiktig fare for vannmiljøet – Kategori 2

*** Data forandret i forhold til forrige versjon**

NO